

Prinz Eugen nehézkéjségei - A szerencsés hajás

Hozzáadta: Sebestyén Gábor

2004. október 19. Kedd 18:45

Utolsó frissítés 2007. november 19. Hétfő 20:38

A "J" jelzésű hajás 1836-ban kezdte meg a Hipper osztály harmadik tagjaként. A németek olyan nevet szerettek volna választani a hajásnak, mely szimbolizálja a történelmi kapcsolatokat az Ostmark-al, vagyis Auszriával (és ezáltal tulajdonképp az Osztrák-Magyar Monarchiával). Ezért eredetileg a Tegethoff nevet szánták a hajásnak. Tegethoff admirális azonban 1866-ban Lissa-nál elgőcsőfos vereséget mért az olasz flottára, így - nem akarván megsérteni a szövetséges olaszok érzszeit - a németek máis nevet választottak. A "J" jelzésű hajás így nevezték: "nemes lovag", Szavojai Jenő herceg [1663-1736] után.

A Prinz Eugen-t 1938 augusztus 22-én bocsátották vízre. Az eseményt egybekötötték Horthy Miklós látogatásával (aki az osztrák-magyar flotta utolsó főparancsnoka volt), így a 'keresztanya' nem volt más, mint Horthy Miklós.

A vízrebocsátás 1938-ban.

A hajás, a további szerelési munkálatok elgőse után, 1940 augusztus 1-én állították szolgálatba.

A Prinz Eugen 1940-ben

A kikötőgyakorlatok és tesztek végrehajtása után az első bevetésre 1941 május 18-án került sor. Ez volt a német/hémet 'Rheinbung', melyet a Bismarck sorsára hajásjaként hajtott végre.

Bismarck a Prinz Eugen-ről fonyképezve.

Május 24-én az esti órákban a Bismarck-on tartózkodó flottaparancsnok által tevőkenyészre utasította a Prinz Eugen parancsnokát. A két hajás szótváltás mint tudjuk a Bismarck végül elsőlyedt. A Prinz Eugen pedig további cirkált az éceán, de nem tudott elsőlyeszteni egyetlen ellenséges hajás sem. Végül káinproblémák miatt jőő elsején befutott Brestbe. Brest, 1941 06.01

Á

Itt tartózkodott 1942 januárjájig, mikor az álllandó jellegű lágitámadások miatt Hitler parancsot adott, hogy a Scharnhorst és Gneisenau csatárlát, valamint a Prinz Eugen-t Norvégiaiba kell vinni a La Manche-on keresztül. Ez volt a 'Cerberus' hadművelet (melyet 'Csatornafutam'-nak is hívnak), mely 1942 február 11-én kezdődött. A németek hatalmas kockázatot vállaltak, hisz a csatorna Dover és Calais között ssze 40 kilométer széles.

vissza esztelen parancsát. A Prinz Eugen-en további folyhatott a kiképzés az új fegyverek, például a 40mm-es légvédelmi légvégtesztje. A viszonylag nyugalmas háttérben 1944 júniusában történt. A Prinz Eugen-ből, a Lützow-ból, az Admiral Scheer-ből a 6. rombolóflottilla hajóiból megalakították a Kettes Harccsoportot (a vezénylő altengernagy utájn Thiele Harccsoportnak is nevezték). A tengeri útközlekedésre nem került sor. Amikor a szovjet Vörös Hadsereg megkezdte előrenyomulását Finnországra, a Baltikumba és Kelet-Poroszországra, a harccsoportot a parton előretérítve szétválasztották az egyes egységek ellen vetették be. A Prinz Eugen számára bevetésen vett részek során parti célokra támadott. Ebből a legsikeresebb Tukum bombázása volt 1944 augusztus 19-20-án. A kilátástalanságok 80%-a talált. Az egyetlen tengeri bevetésre 1944 szeptember 20-án került sor. A Prinz Eugen károsítást szenvedett egy hat teherhajóval álló konvojnak, melyek az ón. német lappföldi hadsereg nehéz felszerelését szállított Finnországra. A károsítást okozta volt, mert a finnek szeptember 5-én fegyverszünetet kötöttek az oroszokkal és szembefordultak a hitleri németországgal. A mávelet utájn további folyt a szétválasztott célok támadása a balti tengeri térségben. Ennek során 1944 október 15-én a Gottenhafen-be (ma Gdynia) való visszatérés során a Prinz Eugen legújolta és majdnem elsüllyesztette a Leipzig kánnnyá-cirkálót.

A kő hajó az új útra utájn. A szétválasztás kánnzel 14 órán át tartott.

A Prinz Eugen orrát kevesebb mint 30 nap alatt megjavították, a Leipzig-et viszont Danzig-ba (ma Gdansk) vitték és a kikötőben ón. parti erőkkel használták.

A sörült Leipzig a Gdansk-ba benyomuló szovjet csapatokat látta.

A háború vége 1945 április 4-én jött el a Prinz Eugen és legénye számára. Ekkor támadták utóljára a part előrenyomuló szovjet egységeket és itt szenvedték el az utolsó - 12 fős - veszteséget. Mivel a főtámaszok elfogyottak, a Prinz Eugen először Swinemünde-be, majd Koppenhágába ment. Itt kivonták a szolgálatból 1945 május 7-én. Majd brit felügyelet alá került május 9-én.

Koppenhága, 1945 május 9. A megmaradt részert brit parancsra kirakják.

A Prinz Eugen-t brit kísérettel Wilhelmshaven-be küldik 1945 május 26-án. Ott szétválasztották, ahol a szétválasztások szakértői a nyájr folyamán alaposan megvizsgálták. Majd ezután egy kissé komikus epizóddal folytatódott. A német flotta megmaradt hajóit a nagy győztes nagyhatalom felosztotta egymás között. A Prinz Eugen olyan állapotban volt, hogy mindegyik magának akarta. Végül a 'győztes' nevűt egy kalapból választották ki. Így került a Prinz Eugen 1945 december 13-án az Egyesült Államok haditengerészetéhez, mely 1946 január 5-én állította szolgálatba.

USS Prinz Eugen IX-300

A hajó először Bostonba, majd Philadelphiába vitték. Itt a hajó berendezéseit az amerikai szakemberek átvizsgálták.

Az 'A' légvégtoronyból eltávolították a csöveket további vizsgálatra.

A Prinz Eugen ezután a Panama csatornában ájt a Csendes-óceánra káldik. A 'szerencsés hajó' szerencsése itt sajna végzet. 1946 június 9.-én a Bikini atoll-ra került, ahol egyike lett azoknak a hajóknak, melyeket atombomba tesztekhez használtak fel. Az első tesztre 1946 június elsején került sor. Egy B-29-es bombázó atombombát dobott a tesztflottára. A Prinz Eugen ezt még kis sérülésekkel megőszta, noha a hajótest radioaktív volt és védőruha nélkül nem lehetett tább a fedélzetre lépni.

A tesztflotta elhelyezése a második robbantás sorában.

A második teszt 1946 június 25.-én történt. Ez vezérelti robbantás volt és ez a hajó súlyos sérüléseket okozott. A hajótest illesztése megroppantak és számos keletkezett, melyeken ájt vezérelt a hajóba. Ez vezetett oda, hogy december 21.-én egy vihar során a hajó amőgy is sérült a tesztflotta vezérelt és a hajó lassan fel a Kwajalein lagúnában, ahová a tesztek után vitték. A roncs a mai napig ott található a lagúnában. Olyan helyen szállt el, hogy a tesztflotta hajtás része a kormánylapáttal és a hajócsavarokkal együtt kilátszik a vízben. A roncs azonban igen rossz állapotban van. Noha egy 1974-es felmérés szerint a sugárzás a hajó annyira lecsökkent, hogy védőruha nélkül is meg lehet közelíteni, ezt mégsem ajánlják. Fennáll a veszélye ugyanis, hogy fejjel lefelé fekvő hajó rozsdásodás felépítésénél egyszer csak nem bírja tovább a terhelést és a tengert. A Tengerészváros kérésére 1978-ban a jobboldali hajócsavart eltávolították a roncsról és a tengertől, ahol Kielben a tengerek emlékművet állítottak.

A felborult Prinz Eugen

Á

A cikk elején és a cikkben is többször említettem, hogy a Prinz Eugen-t 'szerencsés hajó'-nak hívják. Hogy miért? Nos, nem szállított el egyetlen ellenséges hajót sem. A Bismarck-al végzett akción kávé a második jelentősebb hadműveletben az ellenség ellen nem is vett részt. Még a 'csatornafutam' is inkább taktikai műveletnek tekinthető, morális győzelmet hozott a németeknek. Hát akkor miért hívják így? Azért, mert gyakorlatilag a német flotta egyetlen nagy felszáni egysége volt, mely jáformáján sérülést szenvedte meg a felborulástól. Ez pedig a tesztflotta műveletében végtelenül tább volt mint szerencse.

Felhasználható forrás: www.prinzeugen.com Warship Pictorial 21-es szám: Kriegsmarine Prinz Eugen